

**Plán místního územního systému ekologické stability pro
katastrální území Vevčice
(samostatná část Odůvodnění územního plánu Vevčice)**

Pořizovatel:

**MěÚ Znojmo, odbor územního plánování a strategického rozvoje, oddělení
územního plánování**

Zhotovitel:

Ing. Darek Lacina - autorizovaný projektant ÚSES, číslo autorizace 02798

Brno

červenec 2017

1. OBSAH

1. Obsah.....	2
2. POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ, ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY.....	3
2.1. Současný stav dokumentace ÚSES.....	4
2.2. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY.....	4
2.2.1. Geologie.....	4
2.2.2. Geomorfologie.....	4
2.2.3. Pedologie.....	5
2.2.4. Klima.....	6
2.2.5. Hydrologie.....	6
2.2.6. Biogeografie.....	6
2.2.7. Fauna.....	15
2.3. POPIS A ANALÝZA AKTUÁLNÍHO STAVU KRAJINY,.....	15
3. NÁVAZNOST NA NADREGIONÁLNÍ A REGIONÁLNÍ SES, KONCEPCE NÁVRHU MÚSES.....	18
3.1. NADREGIONÁLNÍ ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY.....	18
3.2. REGIONÁLNÍ ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY.....	18
3.3. MÍSTNÍ (LOKÁLNÍ) ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY.....	18
3.4. Interakční prvky.....	18
3.5. Režimy ochrany přírody a krajiny.....	18
3.5.1. Zvláště chráněná území.....	18
3.5.2. NATURA 2000.....	18
3.5.3. Významný krajinný prvek.....	19
3.5.4. Přírodní park.....	19
3.6. Obecné zásady zajištění funkčnosti ÚSES.....	19
3.7. Popis jednotlivých tras místního ÚSES.....	20
4. Tabulková část.....	22
4.1. Struktura tabulky.....	22
4.2. Popis skladebných částí ÚSES.....	23

2. POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ, ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

Návrh plánu lokálního (místního) systému ekologické stability je řešen pro katastrální území Vevčice, které se nalézá v severní části okresu i obvodu obce s rozšířenou působností Znojmo.

Nadmořská výška osciluje v rozpětí od 250 m n. m. u jv. hranice k. ú. při vyústění řeky Jevišovky až po nejvyšší bod - 344 m n. m. na záp. okraji katastru v trati Zápověď na okraji lesního komplexu. Výšek okolo 340 m dosahuje více kót především v sz. až jz. části území.

Druhy pozemků (ha)	31. 12. 2016
Celková výměra	592,28
<i>Zemědělská půda</i>	284,82
Orná půda	250,93
Zahrada	2,85
Ovocný sad	1,17
Trvalý travní porost	29,87
<i>Nezemědělská půda</i>	307,47
Lesní pozemek	237,73
Vodní plocha	7,57
Zastavěná plocha a nádvoří	3,46
Ostatní plocha	58,71

Zdroj: ČSÚ

K. ú. Vevčice, se vyznačuje vysokým podílem lesních ploch, jejichž výměra je srovnatelná s plochou orné půdy. Dohromady obě položky přesahují 80 % výměry území. Ostatní druhy využití pozemků dosahují výrazně nižších hodnot (viz tabulka). Koeficient antropického ovlivnění krajiny činí +/- 1, což značí průměrné antropické ovlivnění vegetace.

Lesní porosty tvoří především rozsáhlý komplex v jz. polovině území, menší plochu zabírá pás na svazích při sv. okraji katastru. Mimo les se jedná převážně o intenzivně zemědělsky využívanou krajinu s dominancí orné půdy ve velkých blocích, maloplošné obdělávání je nevýznamné. Půdy mohou být při velkoplošném obdělávání ohroženy erozí. Trvalé travní porosty jsou především na strmých svazích nebo v nivě Jevišovky, případně na mělkých půdách překrývající výchozy podloží, které dnes nejsou až na výjimky využívány a mění se na lada. Velká část extenzivních TTP na svazích je navržena k ochraně jako maloplošná zvláště chráněná území Vevčické kopce a Vevčická stráň.

Lesní porosty mají pestrou druhovou skladbu, ve které ale převažuje borovice lesní a dub zimní. Významným fenoménem severní části k. ú. jsou mělké půdy sloužící v minulosti jako pastviny nebo chudé louky doplněné i ovocnými stromy, které jsou v posledních letech obhospodařovány spíše sporadicky. Zde je možno pozorovat různá stadia sukcese od travinobylinných společenstev, přes porosty křovin až místy k dominantnímu zastoupení nižších stromů.

2.1. SOUČASNÝ STAV DOKUMENTACE ÚSES

Do roku 2014 byly vypracovány tyto dokumentace:

1. Generel místního ÚSES Přírodního parku Jevišovka – vypracovala společnost LÖW & spol. s r. o., Brno v roce 1993.
2. Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje, Urbanistické středisko Brno, spol. s r. o., 2016.

Hlavní účel plánu lokálního systému ekologické stability pro k.ú. Vevčice:

- Vymezení a návaznost prvků ÚSES na okolní katastry
- Zapracování dokumentace do územního plánu města Vevčice
- Opatření k ochraně a tvorbě ŽP, zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability, podpora biodiverzity krajiny
- Zachování a tvorba krajinného rázu (podpora strukturálních prvků krajiny a estetických hodnot, jedinečnosti a mnohotvárnosti krajiny)
- Vytvoření předpokladů pro opatření proti erozi a pro případná protipovodňová opatření

2.2. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

2.2.1. Geologie

Z geologického hlediska zkoumané území leží v jižní části moravské větve moldanubika. Na jeho převážné většině jsou základním půdotvorným substrátem pararuly, místy překryté spraší, pouze na jih od obce se nachází nepříliš rozsáhlá lokalita jílovitých hornin limnického terciéru (rovněž překrytá spraší) a v nivě Jevišovky jsou podložní pararuly překryty nevápnitými nivními uloženinami.

Skalní podloží tvoří intenzivně metamorfované a migmatitizované horniny prekambriického stáří. Plošně převažuje leukokratní migmatit. Na plošině nad Vevčickou stráňí v severní části území se objevuje serpentinit. Podél Jevišovky se nalézají pásy kamenitých až hlinito-kamenitých sedimentů, které ve vlastní nivě přecházejí do hlín, písků a štěrků.

2.2.2. Geomorfologie

Území leží na okraji Českomoravské vrchoviny při kontaktu s Dyjskosvrateckým úvalem.

Geomorfologicky je území členěno:

soustava Česko-moravská soustava

 podsoustava Česko-moravská soustava

 celek Jevišovická pahorkatina

podcelek Znojemská pahorkatina
okrsek Bojanovická pahorkatina
Tavíkovická pahorkatina

Převažují mírně zvlněné plošiny, které pouze u okrajů jsou rozčleněny zařezávajícími se toky. Plošiny jsou zpravidla bez nápadnějších pahorků, jediné zpestření reliéfu tvoří malá údolí.

2.2.3. Pedologie

Na pararulách vznikly mělké nevyvinuté půdy, mělké a středně hluboké hnědé půdy, v podsvahových polohách pak ostrůvkovitě středně hluboké až hluboké hnědé půdy illimerizované. Mělké nevyvinuté a mělké hnědé půdy jsou nejhoršími půdami katastru: zrnitostně velmi lehké (lokálně až písčité), vysychavé, s vysokým obsahem půdního skeletu. Značná část nevyvinutých půd je v současné době zalesněná (stráně nad Jevišovkou), což sice ze zemědělského hlediska nepředstavuje žádnou velkou ztrátu, z hlediska krajinně-ekologického však znamená značné ochuzení.

Na překryvných spraších se vytvořily hnědozemě, vesměs s příznivými fyzikálními i chemickými vlastnostmi, které jsou však prakticky v celém katastru ohrožovány erozí.

V relativně široké nivě Jevišovky vznikly na nevápnitých nivních uloženinách hydromorfní půdy (podle místních podmínek nivní půdy nebo nivní půdy glejové), které byly již v minulosti odvodněny a zorněny; vesměs se jedná o půdy s velmi vysokým produkčním potenciálem.

Převažují kambizemě, především mesobazické a modální, a hnědozemě (modální, v menších údolnicích pak oglejená). V severní části je rozsáhlejší kompaktní plocha kambizemě hořečnaté, na východním okraji katastru pak ranker litický s kambizemí dystrickou rankerovou (doprovodná jednotka). V nivě Jevišovky se nalézá fluvizem glejová.

Dle bonitace zemědělských půd se v řešeném území nejčastěji vyskytují tyto hlavní půdní jednotky:

HPJ 08 Černozemě, hnědozemě i slabě oglejené, vždy však erodované, převážně na spraších, zpravidla ve vyšší svažitosti; středně těžké; silně náchylné k erodovatelnosti.

HPJ 10 Hnědozemě (typické, černozemí), včetně slabě oglejených forem na spraši; středně těžké s těžší spodinou, s příznivým vodním režimem; nejnáchylnější k erodovatelnosti.

HPJ 12 Hnědozemě, případně hnědé půdy nasycené a hnědé půdy illimerizované, včetně slabě oglejených forem na svahových hlínách; středně těžké s těžší spodinou; vláhové poměry jsou příznivé, ve spodině se projevuje místy převlhčení; silně náchylné k erodovatelnosti.

HPJ 23 Regozemě arenické a kambizemě arenické, v obou případech i slabě oglejené na zahliněných písčích a štěrkopísčích nebo terasách, ležících na nepropustném podloží jílu, slínů, flyše i tercierních jílu, vodní režim je značně kolísavý, a to vždy v závislosti na hloubce nepropustné vrstvy a mocnosti překryvu.; nejohroženější větrnou erozí.

HPJ 29 Hnědé půdy, hnědé půdy kyselé a jejich slabě oglejené formy převážně na rulách, žulách a svorech a na výlevných kyselých horninách; středně těžké až lehčí, mírně štěrkovité, většinou s dobrými vláhovými poměry; středně náchylné k erodovatelnosti.

HPJ 32 Hnědé půdy a hnědé půdy kyselé na žulách, rulách, svorech a jim podobných horninách a výlevných kyselých horninách; většinou slabě až středně štěrkovité, s vyšším obsahem hrubšího písku, značně vodopropustné, vláhové poměry jsou velmi závislé na vodních srážkách; k erodovatelnosti nenáchylné.

HPJ 37 Mělké hnědé půdy na všech horninách; lehké, v ornici většinou středně šterkovité až kamenité, v hloubce 0,3 m silně kamenité až pevná hornina; výsušné půdy (kromě vlhkých oblastí); k erodovatelnosti nenáchylné.

HPJ 40 Půdy se sklonitostí vyšší než 12 stupňů, kambizemě, rendziny, pararendziny, rankery, regozemě, černozemě, hnědozemě a další, zrnitostně středně těžké lehčí až lehké, s různou skeletovitostí, vláhově závislé na klimatu a expozici; nejnáchylnější k erodovatelnosti.

HPJ 56 Fluvizemě modální eubazické až mezobazické, fluvizemě kambické, koluvizemě modální na nivních uloženinách, často s podložím teras, středně těžké lehčí až středně těžké, zpravidla bez skeletu, vláhově příznivé.

HPJ 58 Nivní půdy glejové na nivních uloženinách; středně těžké, vláhové poměry méně příznivé, po odvodnění příznivé; silně náchylné k erodovatelnosti.

2.2.4. Klima

Podnebí je mírně teplé, dle Quitta je bioregion řazen do oblasti MT 11, V regionu se projevují častější vlivy mediteránního klimatu přívalovými dešti při častějším JV proudění. Zimy jsou však relativně suché a relativně chladné. Říční údolí charakterizují teplotní inverze, střídající se s extrémně teplými a suchými polohami na jižních svazích.

2.2.5. Hydrologie

Podle mapy Regiony povrchových vod v ČSR (V. Vlček, 1971) spadá sledované území do oblasti nejméně vodné, specifický odtok činí 0-3 l.s-1.km-2, s nejvodnějším obdobím únor až březen, retenční schopnost je velmi malá, odtok je velmi silně rozkolísaný, koeficient odtoku je velmi nízký.

Podle mapy Regiony mělkých podzemních vod v ČSR (H. Kříž, 1971) patří sledované území do oblasti se sezónním doplňováním zásob, nejvyšší stavy hladin podzemních vod a vydatnosti pramenů jsou v březnu a dubnu, nejnižší stavy jsou v červenci a srpnu, průměrný specifický odtok podzemních vod je menší než 0,30 l.s-1.km-2.

Vlastní tok Jevišovky je přirozený, úpravy jsou provedeny v podstatě pouze v prostoru zastavěného území. Jižní hranici území pak tvoří Hluboký potok, který v přirozené podobě protéká lesním komplexem. Pod Vevčickou stráňí je celoročně vodný bezejmenný tok.

2.2.6. Biogeografie

Řešené území se nachází v Jevišovickém biogeografickém regionu č. 1.23, který leží v hercynské biogeografické podprovincii. Zasahují do něj následující biochory:

-2BS Rozřezané plošiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 2. v.s.

Plošinaté pahorkatiny tohoto typu jsou v terénu výrazněji vymezeny pouze proti údolním zářezům, jinde jsou vůči okolním typům ohraničeny pouze změnou substrátu nebo vegetačního stupně bez nápadnější změny reliéfu. Představují dominantní reliéfový typ ve východní části Jevišovického bioregionu (1.23). V terénu se střídají měkce modelované úseky plošin, části izolovaných, táhlých mírných svahů zvlněných úpady s pestřejšími segmenty s kratšími strmými svahy. Ty pak bývají členěny stržemi a splachovými rýhami, pahorky a zahlubujícími se vodními toky.

Potenciální vegetaci tvoří bukové doubravy (*Luzulo albidae-Quercetum*), na malých konvexních plochách lze předpokládat i teplomilné doubravy svazu *Quercion petraeae*, a to především břekové doubravy (*Sorbo torminalis-Quercetum*). Humóznější úpatí hostí hercynské černýšové dubohabřiny (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*). V malých potočních nivách se vyskytují nejčastěji bažinné olšiny (*Carici acutiformis-Alnetum*). Na extrémních

odlesněných stanovištích lze předpokládat vegetaci teplomilných trávníků svazu *Koelerio-Phleion phleoidis*, na mezických stanovištích ovsíkové louky svazu *Arrhenatherion* a na vlhkých místech svazu *Calthion*. V řešeném území se jedná o dominantní biochoru.

-3BQ Rozřezané plošiny na pestrých metamorfitech v suché oblasti 3. v.s.

Reliéf je tvořen plošinami, do nichž se zařizly vodní toky a vytvořily malá výrazná údolí, větší údolí byla již vymezena jako samostatné typy biochor. Tato údolí mají většinou hloubku do 60 m, celkové převýšení v rámci segmentu však může dosahovat až 150 m. Místy z plošin vystupují malé pahorky tvořené odolnějšími horninami. Skalky se ojediněle vyskytují v údolích.

Nacházejí se zde i teplomilné trávníky, pravděpodobně svazu *Cirsio-Brachypodium pinnati*

-3BS Rozřezané plošiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 3. v.s.

Reliéf je velmi plochý, převažují rozsáhlé zcela mírně zvlněné plošiny, které pouze u okrajů jsou rozčleněny zářezávajícími se toky. Výrazná údolí v typu prakticky chybí, jejich hloubka dosahuje zpravidla pouze do 40 m a jen výjimečně jsou se skalami (např. v údolí Jevišovky v Jevišovickém bioregionu).

Hercynské dubohabřiny (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*) s jedlí zde výrazně dominují, místy je vegetace na jižních svazích doplněná i o teplomilné břekové doubravy (*Sorbo torminalis-Quercetum*). Podél větších potoků se vyskytují olšové luhy (*Stellario-Alnetum glutinosae*), na prameništích jasanové luhy (*Carici remotae-Fraxinetum*), na místech s déle stagnující vodou i bažinné olšiny (*Carici acutiformis-Alnetum*). Mimo les na prudších svazích jsou i acidofilní trávníky svazu *Koelerio-Phleion phleoidis*.

-2US Výrazná údolí v kyselých metamorfitech v suché oblasti 2. v.s.

Výrazné údolní zářezy dosahují zahlobnění 60 - 100 m. Údolí vytvářejí četné zákruty a zakleslé meandry, četné úseky jsou skalnaté, se sutěmi. Profil údolí je často asymetrický se strmějšími svahy nad nárazovými břehy, na svazích jsou četné erozní rýhy.

Silně se projevuje expoziční klima, teplotní inverze i malá exponovanost vůči účinkům větru. Horní hrany svahů jsou naopak větrné a výsušné.

Potenciální přirozenou vegetaci tvoří z větší části hercynské dubohabřiny (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*), které zaujímají konkávní tvary a plošiny. Na jižně, východně či západně exponovaných konvexních svazích se ostrůvkovitě uplatňují teplomilné středoevropské doubravy svazu *Quercion petraeae*, zejména břekové doubravy (*Sorbo torminalis-Quercetum*), na Moravě místy i kručinkové doubravy (*Genisto pilosae-Quercetum petraeae*). Pod horními hranami svahů lze nalézt i smolničkové doubravy (*Viscario-Quercetum*) a na severním kvadrantu acidofilní bikové doubravy (*Luzulo albidae-Quercetum petraeae*), na jejich úpatí suťové lesy (*Aceri-Carpinetum*). Charakteristická je i keřová vegetace svazu *Prunion spinosae*, resp. *Berberidion*, lemy svazu *Geranion sanguinei* a maloplošně i vegetace acidofilních skal svazu *Alyssso-Festucion pallentis*, skalních stepí svazu *Festucion valesiaca* a na hlubších půdách acidofilních trávníků svazu *Koelerio-Phleion phleoidis*. V nivách toků je typická vegetace ptačincových olšin (*Stellario-Alnetum glutinosae*). Pro pobřežní rákosiny je charakteristická vegetace svazu *Phalaridion* a v tekoucí vodě jsou často porosty svazu *Batrachion fluitantis*.

Lesy jsou převážně součástí rozsáhlejších lesních komplexů táhnoucích se podél údolí větších vodních toků napříč téměř celým Jevišovickým bioregionem, resp. součástí větších celků podél menších vodních toků pramenících až ve východní části bioregionu. Travní porosty jsou dvojího typu. V údolních nivách leží vlhké louky, obhospodařované i neobhospodařované, buď střídající se s poli v rozšiřujících se úsecích niv, nebo tvořící samostatně úzký pás.

Druhým typem jsou teplomilná travnatobylinná společenstva na svazích, místy přecházející do řídkých zakrslých křovitých a lesních porostů. Právě výskyt acidofilních skalních lesostepí a četných skal tvoří specifikum typu. Kromě cenných rostlinných druhů a společenstev hostí vzácné, vesměs teplomilné druhy hmyzu, plazů i ptáků.

Přehled STG zastoupených v řešeném území

Řešené území se nachází převážně v 2. (bukodubovém) vegetačním stupni, v severozápadní až západní části se jedná o 3. (dubobukový) vegetační stupeň, který je vymezen i na svazích nad Jevišovkou.

Zastoupení jednotlivých skupin typů geobiocénů v řešeném území nelze s ohledem na neexistenci dostatečných podkladů o trofických, hydrických a mikroklimatických poměrech území a nepřítomnost jednoznačných bioindikátorů na intenzivně obhospodařovaných pozemcích stanovit s větší přesností. Na základě charakteristik zastoupených typů biochor a odvozených stanovištních podmínek lze v zájmovém území předpokládat výskyt poměrně široké škály STG:

1 AB-B 1-2 *Querceta humilia inferiora* (zakrslé doubravy nižšího stupně)

2 (A)AB-B 1-2 *Fagi-querceta humilia* (zakrslé bukové doubravy)

2 A-AB 2-3 *Pini-querceta inferiora* (borové doubravy nižšího stupně)

2 AB 3x *Carpini-querceta* (habrové doubravy)

2 A-AB 4 *Betuli-querceta roboris superiora* (březové doubravy vyššího stupně)

2 B 3x *Carpini-querceta typica* (typické habrové doubravy)

2 BC 3x *Carpini-querceta aceris* (javorové habrové doubravy)

2 BD 3x *Carpini-querceta tiliae* (lipové habrové doubravy)

2 BC-C 5 *Fraxini-alneta inferiora* (jasanové olšiny nižšího stupně)

2 C 3 *Carpini-acereta superiora* (habrové javořiny vyššího stupně)

3 A 1-2 *Pineta quercina* (dubobory)

3 AB 3x *Querci-fageta* (dubové bučiny)

3 A-AB 4 *Betuli-querceta roboris superiora* (březové doubravy vyššího stupně)

3 BC 3 *Querci-fageta aceris* (javorové dubové bučiny)

3 C 3 *Tili-acereta* (lipové javořiny)

3 C 5 *Ulmi-fraxineta populi superiora* (topolojilmové jaseniny vyššího stupně)

Zvýrazněné STG jsou plošně významnější a níže jsou uvedeny jejich charakteristiky.

***Pini-querceta inferiora* - borové doubravy nižšího stupně**

2 A-AB 2-3

Přírodní stav biocenózy:

Přirozené lesní biocenózy se nezachovaly. Podle současného stavu znalostí lze usuzovat, že stromové patro bylo druhově velmi chudé. Dosti extrémní ekologické podmínky snášejí dub zimní (*Quercus petraea*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*), bříza bělokora (*Betula pendula*) a jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). Vývojově mladší stádia se vyznačují dominantním podílem břízy a borovice. V přirozených podmínkách lze předpokládat cyklické střídání stádií s převahou borovice a stádií s převahou dubu.

Složení synuzie podrostu je možno charakterizovat pouze na základě současných borových porostů. Často převládají trávy kostřava ovčí (*Festuca ovina*), metlička křivolaká (*Deschampsia flexuosa*), psineček rozkladitý (*Agrostis capillaris*), trojzubec poléhavý

(*Sieglingia decumbens*). Podrost doplňují acidofilní byliny kyselka obecná (*Acetosella vulgaris*), jestřábník chlupáček (*Hieracium pilosella*), černýš luční (*Melampyrum pratense*) aj., mechorosty (*Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*, *Leucobryum glaucum* aj.) a lišejníky, především dutohlávky (*Cladonia* sp.). Za degradační stádia jsou považována společenstva s vyšším zastoupením až dominancí vřesu obecného (*Calluna vulgaris*) a borůvky (*Vaccinium myrtillus*). V prosvětlených porostech a na lesních okrajích se nepravidelně mohou vyskytovat některé psamofyty, nejčastěji paličkovec šedý (*Corynephorus canescens*) a mateřídouška úzkolistá (*Thymus serpyllum*).

Aktuální stav biocenóz:

Za přírodě blízké lze považovat borové porosty, zaujímající převážnou část lokalit borových doubrav. Podíl dubu zimního je obvykle nepatrný, častěji bývá pěstován jako meliorační dřevina severoamerický dub červený (*Quercus rubra*), který se na některých lokalitách dokonce přirozeně zmlazuje. Pouze v nepatrné míře jsou segmenty této skupiny využívány i zemědělsky jako orná půda.

Význam a ohrožení:

Zemědělsky podprůměrně, lesnicky až průměrně produktivní stanoviště. Lesní porosty na lehkých písčitých půdách mají velký význam půdoochranný, neboť brání dalšímu pohybu vátých písků.

Významné nebezpečí pro borové porosty představují požáry, které v rozsáhlejších komplexech mohou mít až katastrofální účinky.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Základní dřevinou biocenter a biokoridorů by v cílovém stavu měl být dub zimní. Podíl borovice lesní by neměl překročit 50 %. Doplnkovými dřevinami biocenter i biokoridorů jsou bříza bělokorá a jeřáb ptačí. Tam, kde jsou v blízkosti semenné duby zimní, je vhodné využít přirozeného šíření zoochorií pro postupné zvyšování účasti dubu v současných borových porostech. Tam, kde semenné duby nejsou, je třeba provádět v borových monokulturách podsadby dubu zimního.

Carpini-querceta - habrové doubravy

2 AB 3x

Přírodní stav biocenóz:

V dřevinném patře výrazně převažuje dub zimní (*Quercus petraea* agg.), pravidelnou příměs tvoří habr (*Carpinus betulus*). Keřové patro není vyvinuto.

V synusii podrostu převažují acidofilní oligo-mezotrofy, dominantní nejčastěji bývá bika hajní (*Luzula luzuloides*). Z dalších druhů trávovitého charakteru se vyskytují zejména třtina rákosovitá (*Calamagrostis arundinacea*), kostřava ovčí (*Festuca ovina*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*) a metlička křivolaká (*Deschampsia flexuosa*). Z bylin s acidofilní tendencí se jen s menší pokryvností vyskytují borůvka (*Vaccinium myrtillus*), černýš luční (*Melampyrum pratense*), jestřábníky (*Hieracium murorum*, *H. sabaudum*), kručinky (*Genista germanica*, *G. tinctoria*) aj., z mechorostů je charakteristický hojný výskyt ploníku ztenčeného (*Polytrichum formosum*). Obvykle zde roste alespoň některý z hájových druhů - např. zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), silenka nicí (*Silene nutans*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), rozrazil lékařský (*Veronica officinalis*) aj.

Aktuální stav biocenóz:

Segmenty na plošinách a mírných svazích byly přeměněny na zemědělskou půdu, většinou na pole. Lesní porosty jsou dlouhodobě obhospodařovány jako pařeziny, což přispělo k

podstatnému ústupu buku a zvýšení podílu habru, často se také vyskytuje bříza bělokorá. Mnohé dubohabrové pařeziny byly přeměněny na borové porosty, místy je zcela nevhodně vysazován smrk. Především v okolí vesnic docházelo po staletí k pastvě dobytka a hrabání steliva, které vyvolalo degradaci půd ochuzením o živiny. Tím došlo na mnohých lokalitách k posunu společenstev od mezotrofních k oligotrofnějším. Podobně se projevuje i vliv kyselého opadu v borových porostech. Místy se vyskytují i akátové porosty se zcela změněnou synusí podrostu.

Význam a ohrožení:

Podmínky lesní i zemědělské produkce jsou mírně podprůměrné. Významné ohrožení biodiverzity zde působí především přeměna listnatých porostů na jehličnaté. Místy v lesích dochází k masovému šíření invazního neofytu netýkavky malokvěté.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Cílovými společenstvy biocenter by měly být doubravy s habrem. Borovice lesní může tvořit pouze jednotlivou příměs obdobně jako bříza bělokorá. Keřový lem lesních biokoridorů v polní krajině může tvořit trnka obecná, hlohy, vrba jíva, růže šípková, řešetlák počistivý a líska obecná.

***Carpini-querceta typica* - typické habrové doubravy**

2 B 3x

Přírodní stav biocenóz:

Hlavní dřevinou přirozených biocenóz je dub zimní (*Quercus petraea* agg.), významnou stálou příměs tvoří habr (*Carpinus betulus*). Nepravidelně mohou být přimíšeny lípa srdčitá (*Tilia cordata*) a jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). Naopak chybí buk. Keřové patro není souvisle vytvořeno, pouze ojediněle se vyskytují svída krvavá (*Swida sanguinea*), hloh jednobložný (*Crataegus monogyna*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*), líska obecná (*Corylus avellana*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*). V korunách dubů bývá častý ochmet evropský (*Loranthus europaeus*).

Ráz synusii podrostu udávají druhy trávovitého charakteru. Nejčastěji bývá dominantní lipnice hajní (*Poa nemoralis*), v Karpatech a v předhoří Českomoravské a Brněnské vrchoviny též ostřice chlupatá (*Carex pilosa*). Z dalších trávovitých druhů se často vyskytují lipnice úzkolistá (*Poa angustifolia*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), strdivka nicí (*Melica nutans*), strdivka jednokvětá (*M. uniflora*), kostřava různolistá (*Festuca heterophylla*), ostřice horská (*Carex montana*). Druhově pestře jsou zastoupeny mezofilní hájové byliny - zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), marulka klinopád (*Clinopodium vulgare*), silenka nicí (*Silene nutans*), hrachor černý (*Lathyrus niger*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), jahodník truskavec (*Fragaria moschata*), kozinec sladkolistý (*Astragalus glycyphyllos*) jestřábník zední (*Hieracium murorum*) aj., ze vzácnějších druhů vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), okrotice dlouholistá (*Cephalanthera longifolia*), medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*) aj.

Od typických doubrav (1 B 3) se tato skupina liší výskytem některých mezofytů, které nesestupují do 1. dubového stupně - např. mařinka vonná (*Galium odoratum*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*), ostřice chlupatá (*C. pilosa*), bika hajní (*Luzula luzuloides*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), violka lesní (*Viola sylvatica*), kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*).

Aktuální stav biocenóz:

V přírodě blízkých segmentech převažují dubohabrové porosty výmladkového původu, někdy i habřiny. Velmi často jsou původní listnáče nahrazeny borovými porosty. Někdy dokonce bývá zcela nevhodně vysazován i smrk, který v klimaticky sušších periodách předčasně odumírá. Dosti často se vyskytují akátové porosty.

Takřka všechny segmenty typických habrových doubrav na plochem reliéfu a mírných svazích byly již od neolitu silně ovlivňovány zemědělstvím a v současné době jsou zde rozlehlé bloky polí. Travinná společenstva se vyskytují jen výjimečně, jedná se především o postagrární lada a polokulturní louky zpravidla svazu *Arrhetherion*. Druhově bohatá bývají křovinná společenstva lesních lemů a agrárních teras v polích, patřící do svazu *Prunion spinosae*. Především v okolí venkovských sídel jsou časté ovocné sady, v nichž z teplomilných dřevin bývá častý ořešák vlašský, kdežto meruňky a broskvoně se zde pěstují jen ojedinele.

Význam a ohrožení:

Přírodní podmínky umožňují nadprůměrnou zemědělskou produkci. Přírodě blízké lesní porosty jsou průměrně a hůře produktivní, vyšší produkcí se vyznačují hospodářské borové porosty. Přírodě blízká společenstva jsou druhově bohatá díky výskytu široké škály hájových druhů. Pro ochranu genofondu mají velký význam zejména ekotonová společenstva lesních okrajů, kde jsou často soustředěny četné subxerothermofilní druhy.

Biodiverzitu ohrožuje především holosečné hospodaření v lesích s následnou umělou výsadbou borových kultur. Staré nesmíšené porosty dubu jsou často oslabovány masovým výskytem ochmetu evropského. V synusii podrostu se místy stal dominantou expanzivní neofyt netýkavka malokvětá, takže vzniká nebezpečí ústupu původních hájových druhů.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Cílovými společenstvy biocenter jsou dubové porosty s příměsí habru. V nově zakládaných biocentrech je třeba používat sazenice ze semen místních populací, aby byla zachována specifická lokální genetická variabilita dubu zimního a nově vyčleňovaných příbuzných druhů. V lokálních biocentrech je možno zachovat i výmladkový způsob hospodaření, neboť v prosvětlených pařezinách je zpravidla vyšší druhová diverzita xerothermofilních druhů rostlin i živočichů. Hlavními dřevinami nově zakládaných biokoridorů by měly být dub zimní a habr s příměsí lípy srdčité, javoru babyky, jeřábu břeku s keří přirozené dřevinné skladby na okrajích (svída krvavá, hlohy, líska obecná aj.).

Carpini-querceta aceris - javorové habrové doubravy

2 BC 3x

Přírodní stav biocenóz:

Stromové patro je druhově pestré, obvykle dominuje dub zimní (*Quercus petraea* agg.), v různém vzájemném poměru se dále vyskytují dub letní (*Quercus robur*), lípa srdčítá (*Tilia cordata*), habr (*Carpinus betulus*), javory (*Acer campestre*, *A. platanoides*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a jilm habrolistý (*Ulmus minor*). Keřové patro nebývá souvislé, ale je rovněž druhově bohaté. Vyskytují se zde zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*), líska obecná (*Corylus avellana*), hlohy (*Crataegus* sp.), brsleny (*Euonymus europaea*, na Moravě též *E. verrucosa*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), bez černý (*Sambucus nigra*) aj.

Též synusie podrostu je druhově velmi bohatá, charakteristicky se v ní mísí hájové mezotrofní a heminitrofilní druhy. K dominantám často patří strdivka jednokvětá (*Melica uniflora*), z trávovitých druhů se dále nejčastěji vyskytují lipnice hajní (*Poa nemoralis*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), ostřice

prstnatá (*Carex digitata*) a pšeníčko rozkladité (*Milium effusum*), v Karpatech a východním okraji Hercynika též ostřice chlupatá (*Carex pilosa*). Z bylin tvoří základní druhovou kombinaci mařinka vonná (*Galium odoratum*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*) a bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*). Dále se častěji vyskytují jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), vraní oko čtyřlísté (*Paris quadrifolia*), zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*), česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*) aj. V jarním aspektu se vyskytují dymnivky (*Corydalis pumila*, *C. intermedia*, *C. cava*), zapalice žluťuchovitá (*Isopyrum thalictroides*), v karpatské části Moravy též hvězdnatec čemeřicový (*Haquetia epipactis*). Právě v této skupině jsou na jihozápadní Moravě nejbohatší populace bramboříku nachového (*Cyclamen purpurascens*).

Aktuální stav biocenóz:

V lesních porostech se poměrně často zachovaly segmenty s pestřejší skladbou listnatých dřevin i s druhově bohatým podrostem. Poměrně časté jsou pařeziny. Dost často se vyskytují i borové porosty s výplní listnatých dřevin, místy byl vysazován i smrk.

Mírnější svahy jsou často přeměněny na pole, svažitéjší pozemky jsou využívány jako louky a pastviny a velmi často jako zatravněné vysokokmenné sady, především jabloňové. Travinná společenstva náleží do svazu *Arrhenatherion*. Charakteristické jsou druhově bohaté keřové lesní pláště a líniová společenstva na agrárních terasách, patřících do svazu *Prunion spinosae*.

Význam a ohrožení:

Podmínky pro zemědělskou i lesní produkci jsou průměrné, segmenty na prudších svazích mají význam půdoochranný. Především v oblastech s převahou druhově chudých biocenóz oligotrofní řady A a oligotrofně mezotrofní meziřady AB vynikají segmenty této skupiny druhovou bohatostí dřevinného patra i podrostu. Alespoň některé z původních druhů dřevinného patra i podrostu obvykle přežívají i v silně změněných lesních porostech s převahou jehličnanů.

Nejvážnější ohrožení druhového bohatství dřevinného patra i podrostu představuje holosečné hospodaření s následnou výsadbou jehličnanů. Vážné ohrožení představuje i invazní neofyt netýkavka malokvětá, která se i v porostech s přírodě blízkou dřevinnou skladbou stává dominantou a vytlačuje původní druhy podrostu.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Přírodě blízké segmenty této skupiny by měly být přednostně začleňovány do kostry ekologické stability. Části biocenter, náležející do javorových habrových doubrav by měly mít pestrou dřevinnou skladbu. Kromě dubu a habru by zde vždy měla být příměs alespoň některých náročných listnáčů přirozené dřevinné skladby.

***Carpini-querceta tiliae* - lipové bukové doubravy**

2 BD 3x

Přírodní stav biocenóz:

Dřevinné patro je druhově bohaté. K dominantním stromům patří duby, především dub zimní (*Quercus petraea* agg.), může se vyskytovat i dub letní (*Quercus robur*) a vzácněji i dub pýřitý (*Quercus pubescens*). Dále se vyskytují lípy (*Tilia cordata* i *T. platyphyllos*), habr obecný (*Carpinus betulus*), javor babyka (*Acer campestre*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). V keřovém patře se obvykle vyskytuje alespoň některý druh s kalcifilní tendencí - dřín obecný (*Cornus mas*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), na Moravě i klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata*). Hojný bývá ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), přidružují se brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), řešetlák počistivý (*Rhamnus*

catharticus), hloh jednobližný (*Crataegus monogyna*), líska obecná (*Corylus avellana*), trnka obecná (*Prunus spinosa*), zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*) aj.

V druhově obvykle bohaté synusii podrostu je charakteristický společný výskyt mezotrofních a kalcifilních druhů, vždy se vyskytují alespoň některé teplomilné druhy. Zpravidla dominují druhy trávovitého vzhledu - lipnice hajní (*Poa nemoralis*), strdivky (*Melica uniflora*, *M. nutans*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), kostřava různolistá (*Festuca heterophylla*), ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), z druhů s kalcifilní tendencí ostřice horská (*Carex montana*) a válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*). Z lesních mezofytů se nejčastěji vyskytují mařinka vonná (*Galium odoratum*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), svízel Schultesův (*Galium schultesii*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), kostival hlíznatý (*Symphytum tuberosum*), žindava evropská (*Sanicula europaea*) aj. Z bylin s kalcifilní tendencí se zde často vyskytují medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), prvosenka jarní (*Primula veris*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*), pryšec mnohobarvý (*Euphorbia polychroma*), prorostlík srpovitý (*Bupleurum falcatum*), violka srstnatá (*Viola hirta*). Poměrně často právě v lipových bukových doubravách rostou hojněji vzácné dekorativní byliny, jako lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*), střeвиčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*), okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*).

Aktuální stav biocenóz:

Na plochem reliéfu naprosto převažuje orná půda, místy se vyskytují vinice, chmelnice a ovocné sady s teplomilnými druhy (meruňky, broskvoně). Na svažitém reliéfu v agrární krajině, obvykle na místech bývalých maloplošných vinic a sadů, vznikají druhově bohatá postagrární lada s řadou vzácných termofytů, řazená do svazu *Cirsio-Brachypodion*. Roste zde celá řada druhů čeledi *Orchidaceae* (*Orchis militaris*, *O. purpurea*, *O. ustulata*), růže galská (*Rosa gallica*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), vítod velký (*Polygala major*) aj.

Lesy zaujímají podstatně menší část segmentů této skupiny. Převažují dubové porosty s habrem a lípou výmladkového původu a borové porosty. Poměrně časté jsou i akátiny.

Význam a ohrožení:

Ekologické podmínky umožňují nadprůměrnou zemědělskou produkci, produktivnost lesních porostů je jen průměrná. Přírodě blízké lesní a travinnobylinné biocenózy mají velmi vysoký význam pro ochranu genofondu především termofilních druhů.

Starší dubové porosty jsou často masově napadeny ochmetem, v klimaticky sušších periodách dochází k jejich prosýchání. Nejvýznamnější ohrožení představuje přímý převod výmladkových porostů holosečným způsobem s umělou obnovou borovicí. Druhová diverzita travinnobylinných lad je potlačována poměrně rychlým zarůstáním křovinami, především hlohy.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Hlavní dřevinou lesních biocenter je dub. Největším problémem při zakládání dubových porostů v biocentrech je správný výběr druhového spektra dubů, neboť v této skupině lze předpokládat přirozený výskyt prakticky všech našich druhů. Vždy by měly být přimíšeny lípy a habr. Široké druhové spektrum přirozeně se vyskytujících dřevin umožňuje regionálně diferencovaný výběr druhů pro nově zakládaná biocentra i biokoridory. Na okrajích biokoridorů je vhodné využít charakteristických keřů lesních okrajů, např. višně křovitou, kalinu tušalaj, dřín obecný, ptačí zob obecný.

***Fraxini-alneta inferiora* - jasanové olšiny nižšího stupně**

2 BC-C5a

Přírodní stav biocenóz

Stromové patro tvoří olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), přimíseny jsou vrby (*Salix fragilis*, *S. alba* a jejich kříženci), vzácněji i topoly (*Populus nigra*, *P. tremula*). V podúrovni často roste střemcha hroznovitá (*Padus avium*). V keřovém patře zde rostou vrby (*Salix caprea*, na březích *S. purpurea*, *S. triandra*, *S. viminalis*), hojně se vyskytuje bez černý (*Sambucus nigra*), brslen evropský (*Euonymus europaea*), dále krušina olšová (*Frangula alnus*) a kalina obecná (*Viburnum opulus*). Typický je hojný výskyt liány chmele otáčivého (*Humulus lupulus*). V obvykle druhově bohaté synusii podrostu se mísí druhy mokřadní a vlhkomilné s druhy mezofilními, k dominantám patří druhy s nitrofilní tendencí. Nápadný je časný jarní aspekt s orsejem jarním (*Ficaria bulbifera*), sasankami (*Anemone nemorosa*, *A. ranunculoides*), mokřýšem střídavolistým (*Chrysosplenium alternifolium*), blatouchem bahenním (*Caltha palustris*), křivatcem žlutým (*Gagea lutea*), plicníkem lékařským (*Pulmonaria officinalis*), prvosenkou vyšší (*Primula elatior*) aj. V letním aspektu patří k dominantám bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*), metlice trsnatá (*Deschampsia caespitosa*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), dále se často vyskytují ptačince (*Stellaria nemorum*, *S. holostea*), křehkýš vodní (*Myosoton aquaticum*), potočník vzpřímený (*Berula erecta*), devětsil lékařský (*Petasites hybridus*), ostřice lesní (*Carex sylvatica*), kostřava obrovská (*Festuca gigantea*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), kuklík městský (*Geum urbanum*), netýkavka nedůtklivá (*Impatiens noli-tangere*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*), pcháč zelinný (*Cirsium oleraceum*) a mnohé jiné. Pro jasanové olšiny n. st. je charakteristická velká pestrost typů fytocenóz, odrážející jednak rozmanitost hydrických a trofických vlastností půdy, jednak specifické vegetační poměry jednotlivých povodí, včetně regionálních zvláštností. Charakteristická je často také maloplošná mozaikovitost druhového složení synusie podrostu.

Typickými druhy pramenišť jsou ostřice oddálená (*Carex remota*), řeřišnice hořká (*Cardamine amara*), mokřýš střídavolistý (*Chrysosplenium alternifolium*), z mechorostů zejména měřík vlnitý (*Plagiomnium undulatum*).

Aktuální stav biocenóz

Říční a potoční nivy této skupiny byly většinou v průběhu středověké kolonizace případně již i dříve odlesněny a využívány jako louky. Vznikla zde škála travinnobylinných společenstev, náležejících do svazů *Alopecurion pratensis* a *Calthion*. Fragmenty lesních společenstev zůstaly většinou zachovány jen jako úzké lemy břehových porostů, v nichž v různém vzájemném poměru rostla většina dřevin přirozené skladby. Ke změnám vodního režimu začalo docházet již ve středověku při budování mlýnských náhonů. V současné době jsou toky většinou napříměny a zahloubeny a širší části niv často i zorněny, místy dokonce využívány jako stavební pozemky. Břehové porosty upravených toků mají často přírodě vzdálený charakter (výsadby euroamerických topolů) a jejich podrost bývá velmi silně ruderalizován. Naopak některé luční enklávy byly v posledních desetiletích ponechány ladem, stala se z nich mokřadní lada s dominancí tužebníku jilmového, skřípiny lesní a metlice trsnaté a postupně zarůstají náletem olše lepkavé.

Význam a ohrožení

Luční i lesní společenstva se vyznačují mírně nadprůměrnou produkcí, rozhodující je ovšem význam vodohospodářský. Břehové porosty přispívají ke stabilizaci koryta, společně s nivními loukami zabraňují nadměrné eutrofizaci vody, zásadní je i retenční působení potočních niv v době velkých povodní. Přírodě blízké segmenty dřevinných i lučních společenstev jsou výjimečně významnými refugii vodní, mokřadní a vlhkomilné bioty a umožňují výskyt sestupujících submontánních druhů v nižších polohách.

Význam jasanových olšin je výrazně ohrožen technickými úpravami koryt toků jejich napřiměním a zahloubením a následně sníženou hladinou podzemní vody. Živočišnou složku nepříznivě ovlivňuje znečištění toků. Druhová diverzita břehových společenstev je někdy

výrazně narušována nevhodnými zásahy v břehových porostech (výsadba topolových kultivarů, vytváření nesmíšených jasanových břehových porostů, jednorázové smýcení, likvidace keřového patra). Diverzita je ochuzována v důsledku šíření ruderalních druhů, velmi často i invazních neofytů.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Všechny přirozené segmenty prameništích společenstev je třeba zařadit do kostry ekologické stability a ponechat bez zásahu přirozenému vývoji. Potoční jasanové olšiny tvoří přirozenou soustavu biokoridorů vodní, mokřadní a mezofilní bioty. Hlavními kosterními dřevinami biocenter i biokoridorů jsou olše lepkavá a jasan ztepilý, v biokoridorech je vhodná vyšší účast stromových i keřových vrů (vrba bílá, v. křehká, v. trojmužná, v. košíkářská, v. nachová), vhodná je příměs střemchy hroznovité a alespoň některých keřů z přirozené dřevinné skladby. V biocentrech i biokoridorech je přípustné výmladkové hospodaření. Nikdy by nemělo docházet k úplnému smýcení porostů, nejvhodnější je jednotlivý výběr s ponecháním určitého počtu doupných stromů. Funkci biokoridorů a biocenter plní i nivní louky s převahou přirozeně rostoucích druhů, vyžadující pravidelné kosení.

2.2.7. Fauna

Převážně zkulturněná krajina východního předhůří Českomoravské vrchoviny hostí ochuzenou faunu, silně ovlivněnou sousedstvím severopanonské podprovincie na východě (ježek východní, myšice malooká, lejsek bělokrký, bramborníček černohlavý ap.). Tento vliv se projevuje zejména průnikem mediteránního a pontomediteránního prvku směrem do nitra Českomoravské vrchoviny údolními západomoravských řek Dyje a Jihlavy. Fauna měkkýšů Podyjí se podobá fauně údolí střední Vltavy. Hlavní řeky náležejí do parmového pásma, pod přehradami se však vytvořilo druhotné pásmo pstruhové. Potoky náležejí do pstruhového pásma.

2.3. POPIS A ANALÝZA AKTUÁLNÍHO STAVU KRAJINY,

Krajina katastru Vevčic se vyznačuje dvěma základními charakteristikami. Je to území s vysokým podílem lesů, což je způsobeno členitým reliéfem, na druhou stranu právě členitost terénu působí, že nemalá část orné půdy se nalézá na poměrně prudkých svazích. Nutno přiznat, že místní zemědělci se v některých lokalitách snaží využívat biotechnická opatření, která mohou zamezit splachům půdy do příkopů, případně na komunikace (pásky odlišných plodin na úpatí svahů). Pro udržení půdy i její kvality na celé ploše svahu toto opatření ale není dostatečné.

Ve vztahu k ekologické stabilitě krajiny mají zásadní kladný význam především trvalé vegetační formace. Dělíme je na:

1. lesní porosty,
2. trvalé travní porosty (louky, pastviny, stepi, lada),
3. břehové a doprovodné porosty vodních toků a ploch,
4. doprovodnou vegetaci komunikací,
5. rozptýlenou trvalou vegetaci,
6. zahrady a sady,
7. veřejnou a vyhrazenou zeleň.

Lesní porosty

Jak je uvedeno výše, lesy jsou zastoupeny v hojně míře především v JZ kvadrantu katastru. Dominantní dřevinou je borovice lesní, výrazně je zastoupen i dub (místy tvoří téměř

monokulturní porosty), dále bříza, habr, smrk (ten spíše v údolních polohách s příznivějšími klimatickými a vláhovými podmínkami). Keřové patro je místy velmi bujné a je tvořeno zčásti zmlazujícími se listnáči, zčásti bezem černým, lískou, v okrajích místy i trnkou, hlohem, růží šípkovou. Dalším významnější lesní porost je na východním okraji katastru na strmějších výsušných a chudších svazích, kde je výrazně dominující borovice lesní. Většina porostů patří státu (LČR, s.p.), lesy na východě patří malým vlastníkům.

Trvalé travní porosty

Travní porosty mají často ráz semixerotermních travinobylinných společenstev na výslunných polohách s vysýchavými mělkými půdami. Často se jedná o opuštěné pastviny občas i sady nebo sukcesní stádia na polních kazech či kamenicích. Nejvýraznější plochou je pruh nepravidelně kosených TTP zvaných Vevčická stráň. Další travnaté plochy jednak udržovaných luk, dále ale i obdobného semixerotermního charakteru se vyskytují na SV katastru. Další xerotermní trávníky bývalých pastvin jsou roztroušeny na menších plochách jednak v sev. až sz. části území, jednak ve vrcholových partiích nad hluboce zaříznutým meandrem Jevišovky. Produkčně významnější jsou luční porosty v nivě Jevišovky především u Venclova mlýna a níže po toku, případně několik izolovaných ploch mezi Vevčicemi a Venclovým mlýnem.

Břehové a doprovodné porosty vodních toků a ploch

Jedná se především o porosty okolo Jevišovky nad Vevčicemi, kdy zvláště v sv. části území se jedná o bohaté a kvalitní porosty údolních jasanovo-olšových luhů. Níže nad obcí přecházejí porosty v podstatě v břehové linie druhově vhodných stromů, avšak s degradovaným bylinným patrem (silná ruderalizace). V obci je tok regulován, doprovodné porosty mají obdobný charakter. Pod obcí jsou porosty součástí lesního komplexu až téměř k Venclovu mlýnu. Pod Venclovým mlýnem se pak objevují opět přírodnější porosty, zde se ale objevují určité prvky degradace (malé ohnisko křídlatky, výraznější ruderalizace). V údolí Hlubokého potoka se objevuje nesouvislý pruh jasanových olšin (přerušovaný např. i smrkovými skupinami). Podél bezejmenné vodoteče pod Vevčickou stráňí je další velmi úzký pruh (mnohdy vázán pouze na břehovou hranu) jasanové olšiny, který rychle přechází do okolních lesních porostů dubohabřín, případně i nepůvodních monokultur jehličnanů.

Pokud jde o stojaté vody, tak se v území vyskytuje rybníček na pravém břehu Jevišovky u statku západně od obce.

Doprovodná vegetace komunikací

V k. ú. Vevčice se nenalézá mnoho komunikací. Statní silnice, která prochází územím, je fragmentálně lemována keřovými společenstvy se zbytky ovocných dřevin, pouze v severní části je náznak původní lipové výsadby. Další fragmenty jsou sz. okraji obce u účelové komunikace k zemědělskému areálu. U dalších cest se jedná o izolované plošky keřo-stromového charakteru.

Rozptýlená trvalá vegetace

Částečně se jedná o některé plochy popsané v předchozích odstavcích. Hlavní roli v k.ú. Vevčice ale hrají plochy na starých mezích, sukcesní stádia na Vevčické stráňi i Vevčických kopcích, vrcholové partie s mělkými půdami (původně pravděpodobně pastviny s ovocnými dřevinami).

Především na kamenicích a okolo nízkých výchozů hornin jde především o různě hustá sukcesní stádia dřevin s dominantním postavením bezu černého, růže šípkové či trnky obecné doplněné někdy brslenem nebo lískou, hlohem. Za zmínku stojí výskyt exemplářů jalovce na dvou místech v okrajích na starých mezích. V některých ploškách se jedná o souvislé plochy s náletovými dřevinami – osika, bříza, jíva, ale i babyka, klen, dub, habr. Na neudržovaných mezích/teráskách mohou tvořit základ rozpadající se ovocné dřeviny, převážně švestky, třešně doplněné o husté keře.

Zahrady, sady

Sady a zahrady jsou soustředěny v menších plochách v a okolo obce, případně u samostatných stavení původních mlýnů. Zbytky neudržovaných sadů jsou zmíněny v předchozím odstavci.

Většinu výše popsaných ploch můžeme řadit ke kostře ekologické stability, byť v k. ú. Vevčice nelze menší segmenty hodnotit vysokým stupněm. Převážně se bude jednat o stupeň 2 a 3 - málo až středně stabilní, některé lesní porosty, část porostů podél Jevišovky a několik málo dalších ploch bude patřit do stupně 4 - velmi stabilní.

Základní kostru ekologické stability tvoří tok Jevišovky a větší lesní komplexy. Výraznou roli hrají i Vevčická stráň a Vevčické kopce a na ně navazující lesní porosty.

3. NÁVAZNOST NA NADREGIONÁLNÍ A REGIONÁLNÍ SES, KONCEPCE NÁVRHU MÚSES.

3.1. NADREGIONÁLNÍ ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Pro řešené území je v současné době platná územně plánovací dokumentace vydaná krajem - Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen „ZÚR JMK“). Tato dokumentace nevymezila v řešeném území samostatné plochy pro územní systém ekologické stability na nadregionální ani regionální úrovni. Jižně od řešeného území je vymezen NRBK K JM03MH.

3.2. REGIONÁLNÍ ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Regionální územní systém ekologické stability není v řešeném území zastoupen.

3.3. MÍSTNÍ (LOKÁLNÍ) ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Plán MÚSES navazuje na sousední vymezení MÚSES v okrese Znojmo – k. ú. Bojanovice, k. ú. Jevišovice, k. ú. Hluboké Mašůvky, k. ú. Černín a k. ú. Stupešice. Pro k. ú. Rudlice nebyl vymezený ÚSES identifikován. Vymezený ÚSES pro k. ú. Vevčice znamená potřebu zvětšení hraničního LBC na k. ú. Stupešice (popsáno v textu níže, pak v tabulkové i grafické části).

Místní systém ekologické stability navržený pro řešené území na ZPF a PUPFL sestává celkem z 26 prvků, podrobněji popsanych v tabulkové části plánu. MÚSES je v řešeném území reprezentován několika souvislými trasami biokoridorů ve vlhkých, suchých a mezofilních řadách.

3.4. INTERAKČNÍ PRVKY

Metodickými podklady pro tvorbu ÚSES nejsou stanoveny žádné konkrétní požadavky, které by výrazněji omezovaly výslednou podobu interakčních prvků. Interakční prvky mohou mít tudíž velice rozmanitý charakter (např. náletových porostů dřevin, ovocných a okrasných alejí, polokulturních a ladních bylinných porostů apod.) a často plní v krajině vedle funkcí ekologických i jiné významné funkce (např. půdoochrannou, vodohospodářskou, estetickou).

Funkci interakčních prvků plní doprovodná vegetace vodotečí, komunikací, protierozní meze a další přírodě blízké formace. Ostatní, rovněž důležité prvky pro zachování krajinných hodnot v území je nutné navrhovat při řešení komplexních pozemkových úprav.

Mezi významné interakční prvky v území patří společenstva křovin a semixerotermních TTP na mezích a mělkých půdách.

3.5. REŽIMY OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY

3.5.1. Zvláště chráněná území

V k. ú. Vevčice není vyhlášeno žádné zvláště chráněné území dle zákona 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. V dlouhodobém návrhu eviduje Krajský úřad návrh na PP Vevčická stráň a návrh PP Vevčické kopce.

3.5.2. NATURA 2000

V k. ú. Vevčice se nenalézá žádná evropsky významná lokalita soustavy NATURA 2000.

Dle dostupných podkladů do k. ú. Vevčice nezasahuje žádná Ptačí oblast soustavy NATURA 2000.

3.5.3. Významný krajinný prvek

V k. ú. Vevčice není registrován žádný významný krajinný prvek dle zákona 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Za VKP ze zákona se považují dle § 3 písm.b) zákona obecně lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy.

3.5.4. Přírodní park

Celé řešené území spadá do přírodního parku Jevišovka zřízeného Nařízením 23 Jihomoravského kraje ze dne 4. 10. 2012.

3.6. OBECNÉ ZÁSADY ZAJIŠTĚNÍ FUNKČNOSTI ÚSES

1) na PUPFL je nutno hospodařit při těžbě způsobem,

který udrží nebo zvýší přirozenou druhovou dřevinnou skladbu - tzn:

- podporovat přirozené celkové zmlazení dřevin - vytvářet etážový, různověký porost s doplněnou dřevinnou skladbou, podpořit zejména přirozené zmlazení listnatých dřevin, doplnění dřevinné skladby dle STG,
- při obnovách mýtních porostů uchovat v generativních porostech část porostní skupiny nebo semenných výstavků pro možnost vytváření přirozené obnovy lesa,
- pro uchování přirozených mlazin podstatně snížit stav vysoké zvěře a zamezit tak okusu a loupání na mladých porostech mimo oplocenky,
- při zalesňování porostů po obnovách respektovat lesní typy a jejich příslušnou přirozenou druhovou skladbu, zejména při obnově svahových porostů,
- ve zvýšená míře uplatňovat meliorační dřeviny a dřeviny doplňkové pro daný druh lesních typů,
- postupně redukovat izolované akátové porosty a zabránit dalšímu rozšiřování této dřeviny do ostatních lesních porostů a do agrární krajiny,
- v porostech a skupinách zalesněných v minulých deceniích borovicí doplnit postupně dřevinnou skladbu až na přirozenou druhovou dřevinnou skladbu.

2) na ZPF jsou doporučena realizovat mimo jiné tato opatření proti vodní a větrné erozi, zejména v místech s prokazatelnými erozními jevy nebo na plochách vysoce náchylných k erodovatelnosti (dle BPEJ):

- návrh vhodného umístění pěstovaných plodin, včetně ochranného zatravnění,
- návrh pásového pěstování plodin,
- ochranné obdělávání (bezorebné setí/sázení, setí/sázení do mulče, setí/sázení do mělké podmítky, setí/sázení do ochranné plodiny).

Technická opatření zahrnují

- tvorba průlehů a protierozních mezí,
- zatravnění údolnic a pruhu min. 5 m od břehových hran vodotečí,
- polní cesty s protierozní funkcí.

Kromě opatření ke snížení nebezpečí či projevů eroze, je třeba vyžadovat, aby nedocházelo k aplikaci chemikálií, zvláště pesticidů v pruhu alespoň 10 m od okraje biocenter a biokoridorů.

Část navržených opatření je třeba vymáhat na hospodařících subjektech (agrotechnická opatření), část je možno usadit do území v rámci územního plánu a část je třeba řešit v rámci pozemkové úpravy.

Šířka vymezených biokoridorů je proměnlivá. V místech, kde se aktuálně nalézají ekologicky stabilnější struktury v krajině, jsou tyto zahrnuty do LBK buď celé nebo není vždy dodržen limit minimální šířky s ohledem na aktuální situaci, což znamená mnohdy i výraznější překročení minimálního parametru 15 m dle metodických doporučení (např. jako LBK jsou brány břehové porosty okolo Jevišovky v sv. části katastru). V místech, kde je LBK trasován po orné půdě, je jeho šířka stanovena na 20 m. Důvodem pro zvětšení šířky je především potřeba zabezpečení výsadeb dřevin stromového patra a v okrajích vytvoření ekotonu z keřů a TTP i s ohledem na § 1013, 1016 a především 1017 zákona 89/2012 Sb. (občanského zákoníku).

3.7. POPIS JEDNOTLIVÝCH TRAS MÍSTNÍHO ÚSES

Smíšená hydrofilně-mezofilní trasa MÚSES „Jevišovka“

Trasa sleduje tok řeky Jevišovky, plošné vymezení zasahuje i na k. ú. Rudlice a v případě kombinovaného LBC 01 i na k. ú. Stupešice. V navržené podobě v Plánu ÚSES větev sestává v katastrálním území ze šesti lokálních biokoridorů - LBK 01 (pokračujícího mimo řešené v k. ú. Černín), LBK 02 až LBK 05, LBK 06 (pokračujícího mimo řešené v k. ú. Rudlice) a pěti lokálních biocenter – LBC 01 Nad Vevčicemi (zasahuje i na k. ú. Stupešice), LBC 02 Pod kopci, LBC 03 Zákrut Jevišovky, LBC 04 Pod Panskými Babami a LBC 05 Mezi mlýny (okrajově zasahuje i na k. ú. Rudlice).

V sz. cípu řešeného území se na ni v okraji lesa a podél toku Stanůvky od jihu napojuje LBK 01, který pokračuje na k. ú. Boskovštejn.

Smíšená hydrofilně-mezofilní trasa MÚSES „Hluboký potok“

Trasa sleduje koryto Hlubokého potoka na jz. až jižní hranici katastrálního území Vevčice. V řešeném území sestává ze dvou biokoridorů – LBK 11 (pokračujícího mimo řešené v k. ú. Bojanovice), LBK 12 (přesahuje do k. ú. Hluboké Mašůvky) a LBC 08 Pod Hlubokým lesem (přesahuje do k. ú. Hluboké Mašůvky a Bojanovice).

Smíšená hydrofilně-mezofilně-xerofilní trasa MÚSES „Vevčická stráž“

Trasa je vedena po bezejmenném toku pod Vevčickou stráňí a většinu tvoří kombinované LBC Vevčická stráž, které je oproti původním návrhům zvětšeno tak, aby s ohledem na další zájmy v území odpovídalo návrhu PP Vevčická stráž. V sz. části navazuje na vymezení ÚSES v k. ú. Jevišovice a Černín, v jv. okraji se pak napojuje na LBK Jevišovka pomocí krátkého LBK 13.

Mezofilní trasa „Hluboký les“

Trasa je vedena lesním komplexem, do kterého vstupuje na SZ z k. ú. Jevišovice jako LBK 09 přes LBC 07 Pláňava a LBK 10 k LBK 12 na jižní hranici k. ú., kde kříží Hluboký potok a pokračuje na k. ú. Hluboké Mašůvky směrem k NRBK K JM03MH.

Smíšená xerofilně-mezofilní trasa „Pláňava“

Trasa je vedena v sz. části katastru mezi LBC 07 Pláňava biokoridorem LBK 08 (orná) přes LBC 06 Vevčická stráž a LBK 07 (orná a neudržovaná semixerotermní lada) směrem k severu (pokračuje na k. ú. Černín).

Smíšená xerofilně-mezofilní trasa „Vevčická stráž – Vevčické kopce“

Trasa je vedena z LBC 06 Vevčická stráž LBK 14 (orná a neudržovaná semixerotermní lada) k Jevišovce, kterou kříží v kombinovaném LBC 01 Nad Vevčicemi zčásti přes k. ú. Stupešice

a LBK 15 do LBC 09 Vevčické kopce, odkud by měl pokračovat na k. ú. Rudlice. Pro zajištění tohoto propojení bude třeba upravit při nejbližší příležitosti vymezení v k. ú. Stupešice, a to zvětšením LBC 01 Vevčické kopce (v ÚP Běhařovice LBC C01) a vymezením LBK, který naváže na LBK 15.

Použité zkratky:

BPEJ – bonitovaná půdně ekologická jednotka

ČOV – čistírna odpadních vod

HPJ – hlavní půdní jednotka

KN – katastr nemovitostí

LBC – lokální biocentrum

LBK – lokální biokoridor

MÚSES – místní (lokální) územní systém ekologické stability

ORP – obec s rozšířenou působností

PUPFL – pozemek určený k plnění funkcí lesa

S, SV, V, JV, J, JZ, Z, SZ – označení světových stran

STG – skupina typů geobiocénů

TTP – trvalé travní porosty

ÚAP – územně analytické podklady

ÚP – územní plán

VKP – významný krajinný prvek

ZPF – zemědělský půdní fond

4. TABULKOVÁ ČÁST

4.1. STRUKTURA TABULKY

- Identifikace:** Jednoznačný kód v rámci katastrálního území
- Název:** Individuální pojmenování biocenter; pro biokoridory popis propojení mezi dvěma biocentry („LBCab – LBCcd“)
- Typ prvku:** BC – biocentrum
BK – biokoridor
- Hierarchie:** L – místní (lokální)
R – regionální
NR – nadregionální
- Katastr:** Dotčená k. ú.
- Lokalizace:** Specifikace polohy příslušné skladebné části ÚSES
- STG:** Specifikace skupin typů geobiocénů
- Výměra:** Výměra příslušné skladebné části ÚSES v m²; u biokoridorů za „/“ i délka v m (v řešeném k. ú.)
- Ekostabilita:** Výpis stupňů ekologické stability všech dílčích ploch ve skladebné části ÚSES
- Stav:** Popis aktuálního stavu
- Funkčnost:** Rozlišení, zda jde o skladebnou část funkční (F), nefunkční (N) či částečně funkční (C). Pro přiřazení jedné z uvedených možností je rozhodující skutečnost, nakolik je daná skladebná část ÚSES v současném stavu schopná plnit svou funkci v systému. Jako "funkční" je označena taková skladebná část, u které je současný stav zastoupených biotopů vyhovující pro její plné fungování v systému (byť některé dílčí partie skladebné části mohou být ve stavu "nefunkčním"). Jako "nefunkční" je naopak označena taková skladebná část, která v celém (příp. téměř celém) rozsahu svého vymezení vyžaduje změnu způsobu využití. Ve všech ostatních případech jsou skladebné části označeny jako "částečně funkční". V případě, že daná skladebná část přesahuje mimo řešené území, údaj v položce se vztahuje výhradně k jejím partiím v řešeném území.
- Ochrana:** Označení (zákonného) režimu ochrany – zvláště chráněné území (ZCHÚ + zkratka kategorie – NP, CHKO, NPR, NPP, PR, PP), významný krajinný prvek registrovaný/ze zákona (rVKP/zVKP), přírodní park (PřP), chráněná oblast přírodní akumulace vod (CHOPAV), pásmo hygienické ochrany 1. a 2. stupně (PHO I, PHO II), biosférická rezervace (BR), evropsky významná lokalita NATURA 2000 (EVL), ptačí oblast (PO), lokalita seznamu světového dědictví UNESCO (UNESCO), Ramsarský mokřad (RM), krajinná památková zóna (KPZ)
- Cílový typ:** Hydrofilní/mezofilní/xerofilní/smíšený + další specifikace cílového společenstva
- Opatření:** Specifikaci opatření v popisované skladebné části ÚSES za účelem dosažení funkčního stavu
- Poznámka:** Uvedení dalších důležitých skutečností.

4.2. POPIS SKLADEBNÝCH ČÁSTÍ ÚSES

Identifikace: LBC 01
Název: Nad Vevčicemi
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice, Stupešice
Lokalizace: Sev. okraj řešeného území v nivě Jevišovky
STG: 2 BC-C 5, 2 BD 3x, (rozšíření na k. ú. Stupešice - 2 AB 3x)
Výměra: 42 230 m² (rozšíření v k. ú. Stupešice 31 183 m²)
Ekostabilita: 1,2,4
Stav: Přirozené koryto Jevišovky s porosty jasonovo-olšového luhu, zčásti ruderalizovaného a navazující orná půda mezi Jevišovkou a silnicí a intenzivní TTP ve svahu nad levým břehem v k. ú. Stupešice.
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny, dubohabřiny, acidofilní doubravy s borovicí a příměsí habru
Opatření: Plošná výsadba dubohabřin, skupinové i jednotlivé výsadby dřevin s převahou DBZ, kosení TTP 1x ročně nebo pastva ovcí
Poznámka: Přesah mimo řešené území s potřebou úpravy řešení v k. ú. Stupešice

Identifikace: LBC 02
Název: Pod kopci
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Niva Jevišovky ve vých. okraji řešeného území
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 32 407 m²
Ekostabilita: 1,3
Stav: orná půda, tok Jevišovky a liniové břehové porosty olše, jasanu a vrb s degradovaným a silně ruderalizovaným bylinným patrem
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)
Cílový typ: vodní, mokřadní; jasanové olšiny přechází v okraji do dubo-habrových hájů
Opatření: Založení jasanovo-olšového luhu, tvorba mokřadů a tůní
Poznámka:

Identifikace: LBC 03
Název: Zákut Jevišovky
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Dno hluboce zaříznutého údolí v meandru Jevišovky západně od obce
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 16 085 m²
Ekostabilita: 2,3
Stav: zbytek neudržovaného lučního porost, sukcesní porosty dřevin přecházející v regulérní les na dně údolí v nivě Jevišovky).
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)
Cílový typ: vodní, mokřadní; jasanové olšiny přechází v okraji do dubo-habrových hájů
Opatření: Bez návrhu
Poznámka: Výměra nedosahuje požadované min. rozlohy – dané geomorfologií

Identifikace: LBC 04
Název: Pod Panskými Babami
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Niva Jevišovky s navazujícími TTP na levém břehu nad Venclovým mlýnem
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 17 310 m²
Ekostabilita: 3, 4
Stav: Bohatý jasanovo-olšový porost podél Jevišovky a extenzivní acidofilní širolisté trávníky s formacemi křovin na levém břehu Jevišovky.
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)
Cílový typ: vodní, mokřadní; jasanové olšiny přechází v okraji do dubo-habrových hájů, případně sekundární psárkové louky přecházející do acidofilních širolistých trávníků
Opatření: údržba louky kosením 1x ročně
Poznámka: Výměra nedosahuje požadované min. rozlohy – dané geomorfologií

Identifikace: LBC 05
Název: Mezi mlýny
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice, Rudlice

Lokalizace: Jv. okraj řešeného území okolo Jevišovky
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 45 561 m² Pouze v k. ú. Vevčice)
Ekostabilita: 3, 4
Stav: Bohatý jasanovo-olšový porost v zákrutu Jevišovky a navazující dubohabřiny na svazích s přechodem až k doubravám na exponovanějších stanovištích spolu se fragmentem nivní louky, z části i ochranný les
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok, les)
Cílový typ: vodní, mokřadní; jasanové olšiny přechází ve svazích do dubo-habrových hájů až doubrav, sekundární psárkové louky v nivě, na svazích případně acidofilní širolisté travníky
Opatření: údržba louky kosením 1 - 2x ročně, jemné způsoby hospodaření v lese, na strmých svazích ochranný les s minimalizací zásahů
Poznámka: LBC v okrajích přesahuje do k. ú. Rudlice – okrajové partie lesa na svahu

Identifikace: LBC 06
Název: Vevčická stráň
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Jevišovice
Lokalizace: Strmá stráň a dno bezejmenného toku na SZ od obce
STG: 2 A-AB 2-3x, 2 AB 3x, 2 BC 3x, 2 C 5
Výměra: 212 135 m²
Ekostabilita: 3, 4
Stav: Mozaika travinobylinných společenstev suchých travníků, křovin, ve spodní části pak dubohabřin a úzká linie jasanové olšiny na dně údolí. Péče nepravidelná a extenzivní nebo absentující.
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: okrajově zVKP (les)
Cílový typ: Semixerofilní travníky v mozaice s dubohabřinami a kyselými doubravami, doplněné o keřové formace, na dně údolí fragmenty javoro-jasanové olšiny
Opatření: Pravidelné kosení s fázovým posunem nebo mozaikovitým uspořádáním, případně pastva, částečně podpora lesa s přirozenou druhovou skladbou
Poznámka: LBC vychází z návrhu na vyhlášení MZCHÚ

Identifikace: LBC 07
Název: Pláňava
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Jevišovice
Lokalizace: Soustava porostů v Hlubokém lese (skoro celý dílec 605 C) – mozaika mlazin až mýtních porostů.

STG: 2 AB 3x, 2 B 3x, 2 A-AB 4
Výměra: 67 856 m²
Ekostabilita: 3, 4
Stav: Mýtní porosty rozpracované obnovou, v menší míře i skupiny středního věku s převahou dubu zimního, doplněného borovicí a habrem, ojediněle i dalšími dřevinami.
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: Hercynské dubohabřiny s lokálními přechody ke kyselým doubravám.
Opatření: Podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření, ponechání určitého množství mrtvého dřeva v porostech, ponechání cca 10 – 15 stromů přirozené skladby v porostech na dožití
Poznámka:

Identifikace: LBC 08
Název: Pod Hlubokým lesem
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Jevišovice, (Bojanovice, Hluboké Mašůvky)
Lokalizace: Soutok Hlubokého potoka s bezejmenným přítokem na jz. hranici území. Převážně nivní polohy s přiléhajícími svahy (části dílců 613 E a 614 E)
STG: 2 BC-C 5, 2 BC 3
Výměra: 26 132 m² (pouze na k. ú. Vevčice)
Ekostabilita: 2 - 4
Stav: Fragments jasanových olšin na Hlubokém potoce a navazující dubohabřiny ve svazích, na přítoku zbytek smrkového mýtního porostu, holiny v údolí a soustava mlazin. Mladé porosty - většinou smrkové kultury.
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: Jasanové olšiny přecházející do hercynské dubohabřiny.
Opatření: Podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření, ponechání určitého množství mrtvého dřeva v porostech, ponechání cca 10 – 15 stromů přirozené skladby v porostech na dožití.
Poznámka: Přesah na k. ú. Bojanovice a Hluboké Mašůvky

Identifikace: LBC 09
Název: Vevčické kopce
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Jevišovice
Lokalizace: Sv. okraj katastru Vevčic s mozaikou lesů, sukcesních stádií křovin a zbytků semixerotermních trávníků. Les soukromý (205 E f6).
STG: 2 AB 3x, 2 C 3, 3 A 1

Výměra: 54 536 m²
Ekostabilita: 2 - 4
Stav: Mozaika semixerotermních kyselých trávníků, keřových formací a převážně borových porostů (doplněno břízou, dubem)
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (les -část)
Cílový typ: Hercynské dubohabřiny přecházející do kyselých doubrav, náhradní společenstva - kyselé širolisté trávníky.
Opatření: Podpora přirozené druhové skladby (dub zimní), redukce borovice, kosení TTP 1x ročně s fázovým posunem
Poznámka: Hranice LBC se shodují s hranicí katastru (okrajově možný přesah do k. ú. Rudlice)

Identifikace: LBK 01
Název: k. ú. Černín – LBC 01
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice, Černín
Lokalizace: Sev. okraj řešeného území podél Jevišovky
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 685 m² / 30 m (na území Vevčic), 1 080 m celkově
Ekostabilita: 4
Stav: Přirozené koryto Jevišovky s porosty jasonovo-olšového luhu, zčásti ruderalizovaného
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny
Opatření: Případný zásah pouze výběrově
Poznámka: LBK pokračuje na k. ú. Černín

Identifikace: LBK 02
Název: LBC 01 – LBC 02
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Sv. část řešeného území – niva Jevišovky
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 33 832 m² / 800 m
Ekostabilita: 3, 4

Stav: Přirozené koryto Jevišovky s porosty jasonovo-olšového luhu, zčásti ruderalizovaného, v jižní části se zužuje na oboustranné linie břehových porostů

Funkčnost: funkční (F)

Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)

Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny

Opatření: Případný zásah pouze výběrově

Poznámka:

Identifikace: LBK 03

Název: LBC 02 – LBC 03

Typ prvku: BK

Hierarchie: L

Katastr: Vevčice

Lokalizace: Jevišovka přes zastavěné území a v jeho blízkosti

STG: 2 BC-C 5

Výměra: 34 958 m² / 1 090 m

Ekostabilita: 2, 3

Stav: Upravené koryto Jevišovky s liniemi břehových porostů olše, jasanu a vrby s ruderalizovaným bylinným patrem mimo zástavbu (v zastavěném území mozaika ploch s různou intenzitou údržby). Pod zástavbou opět přechod k přirozenému korytu. Průchod zastavěným územím s omezenou funkčností

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)

Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny, případně sekundární psárkové louky

Opatření: Pouze havarijní zásahy, případně sadové úpravy v zastavěném území s důrazem na využití stanovištně odpovídajících domácích druhů dřevin.

Poznámka: Původní lokalizace LBC pod zástavbou byla v konfliktu s umístěním záměru ČOV

Identifikace: LBK 04

Název: LBC 03 – LBC 04

Typ prvku: BK

Hierarchie: L

Katastr: Vevčice

Lokalizace: zalesněné hluboce zaříznuté údolí řeky Jevišovky

STG: 2 BC-C 5, 2 AB 3x

Výměra: 24 952 m² / 580 m

Ekostabilita: 3, 4

Stav: Úzké a hluboce zaříznuté údolí Jevišovky v zalesněném území s úzkou linií jasanové olšiny

Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny ve svazích přechod k hercynským dubohabřinám; náhradní společenstva - sekundární psárkové louky
Opatření: Jemné způsoby hospodaření v lese, nekácet plošně okolo řeky
Poznámka:

Identifikace: LBK 05
Název: LBC 04 – LBC 05
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Jv. okraj řešeného území Jevišovka u Venclova mlýna
STG: 2 BC-C 5
Výměra: 31 455 m² / 860 m
Ekostabilita: 2 - 4
Stav: Koryto Jevišovky s liniemi břehových porostů olše, jasanu a vrby s ruderalizovaným bylinným patrem doplněno keřovými formacemi; u Venclova mlýna malé ohnisko křídlatky.

Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny, případně sekundární psárkové louky
Opatření: Případný zásah pouze výběrově
Poznámka:

Identifikace: LBK 06
Název: LBC 05 – k. ú.
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice, Rudlice
Lokalizace: Ssz. část řešeného území, v rozsáhlém bloku orné půdy
STG: 2 BC-C 5, 2 AB-B 1-2
Výměra: 8 561 m² / 150 m
Ekostabilita: 3,4
Stav: linie jasonovo-olšového porostu s dalšími dřevinami (vrby, topoly), nivní louka, strmý zalesněný svah nad řekou
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (niva, vodní tok)
Cílový typ: vodní, mokřadní, mezofilní; jasanové olšiny ve svazích přechod k hercynským dubohabřinám až acidofilním doubravám; náhradní společenstva - sekundární psárkové louky

Opatření: Případný zásah pouze výběrově
Poznámka: LBK pokračuje na k. ú. Rudlice, kde není ÚSES vymezen

Identifikace: LBK 07
Název: k. ú. Černín - LBC 06
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice, Černín
Lokalizace: Sev. část území na plošině s převažující ornou půdou
STG: 2 AB 3x
Výměra: 10 197 m² / 980 m (1 340 m)
Ekostabilita: 1, 2
Stav: orná půda, postagrární lada – TTP na mělkých půdách s omezenými sukcesními stádii dřevin
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana:
Cílový typ: smíšený xerofilně-mezofilní; hercynské dubohabřiny až s přechody ke kyselým doubravám
Opatření: mozaika: skupinové i jednotlivé výsadby dřevin s převahou DBZ, HB, LPV, založení semixerotermních TTP a ekotonů z druhově odpovídajících keřů
Poznámka:

Identifikace: LBK 08
Název: LBC 06 – LBC 07
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Sz. část řešeného území mezi rozsáhlým lesním komplexem a pruhem lesa okolo bezejmenného vodního toku pod Vevčickou stráň, v rozsáhlém bloku orné půdy
STG: 2 B 3, 2 AB 3
Výměra: 10 282 m² / 510 m
Ekostabilita: 1, (4)
Stav: orná půda, na S zčásti přes zalesněné svahy s druhově odpovídající skladbou dřevin (především dub, dále habr. lípa, keře)
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana: okrajově zVKP (les)
Cílový typ: Mezofilně-xerofilní; hercynské dubohabřiny až kyselé doubravy
Opatření: Skupinové i jednotlivé výsadby dřevin s převahou DBZ, HB, LPV, založení ekotonů z druhově odpovídajících keřů, založení semixerotermních TTP
Poznámka:

Identifikace: LBK 09
Název: k. ú. Jevišovice – LBC 07
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Lesní porosty v sz. část řešeného území (části dílců 605 A, 605 B)
STG: 2 AB 3x, 2 B 3x, 2 BC 3x
Výměra: 14 663 m² / 725 m (2 150 m)
Ekostabilita: 3, 4
Stav: Mozaika lesních porostů s převahou dubu a habru různého stáří (převaha středního věku)
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: Hercynské dubohabřiny s lokálními přechody ke kyselým doubravám.
Opatření: Podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření, ponechání určitého množství mrtvého dřeva v porostech, ponechání jednotlivých stromů přirozené skladby v porostech na dožití.

Poznámka:

Identifikace: LBK 10
Název: LBC 07 – LBK 12
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Jz. část řešeného území, v rozsáhlém lesním komplexu (části dílců 613 E, 612 A, 612 B)
STG: 2 AB 3x, 2 B 3x, 2 BC 3x, (2 A-AB 4)
Výměra: 28 382 m² / 1 400 m
Ekostabilita: 3, 4
Stav: Mozaika lesních porostů s převahou dubu a habru různého stáří, také skupiny s borovicí, zhruba uprostřed i kmenovina se smrkem a douglaskou
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: Hercynské dubohabřiny s lokálními přechody ke kyselým doubravám.
Opatření: Podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření, ponechání určitého množství mrtvého dřeva v porostech, ponechání jednotlivých stromů přirozené skladby v porostech na dožití.
Poznámka: LBK pokračuje přes údolí Hlubokého potoka směrem k jihu na k. ú. Hluboké Mašůvky k NRBK K JM03MH

Identifikace: LBK 11
Název: k. ú. Bojanovice (LBC) – LBC 08

Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice, Bojanovice
Lokalizace: Záp. část řešeného území podél Bojanovického potoka, v rozsáhlém lesním komplexu (části dílců 613 C, 613 D, 614 E)
STG: 3 BC 3
Výměra: 9 643 m² / 540 m
Ekostabilita: 3
Stav: Mozaika lesních porostů s převahou smrkových mlazin a kultur
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: mezofilní; hercynské dubohabřiny
Opatření: Podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření, ponechání určitého množství mrtvého dřeva v porostech, ponechání jednotlivých stromů přirozené skladby v porostech na dožití.
Poznámka: LBK začíná u LBC v k. ú. Bojanovice, kam LBK zasahuje i při svém průběhu po Bojanovickém potoku

Identifikace: LBK 12
Název: LBC 08 – LBK 05
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Jižní hranice řešeného území v nivě Hlubokého potoka (části dílců 612 B – D)
STG: 2 BC-C 5, 3 BC 3, 3 C 3, 3 C 5
Výměra: 34 409 m² / 1 875 m
Ekostabilita: 3, 4
Stav: Mozaika porostů v nivě od jasanových olšin přes různé sukcesní nálety až ke skupinám se smrkem; místy ruderalizované bezlesí.
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP (les, vodní tok, niva)
Cílový typ: jasanovo-olšový luh
Opatření: Podpora přirozené druhové skladby, jemnější způsoby hospodaření, ponechání určitého množství mrtvého dřeva v porostech, ponechání jednotlivých stromů přirozené skladby v porostech na dožití.
Poznámka: Část LBK přesahuje na k. ú. Hluboké Mašůvky

Identifikace: LBK 13
Název: LBC 06 - LBC 03
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Mezi Jevišovkou a Vevčickou strání záp. od obce

STG: 2 BC 3x
Výměra: 1 072 m² / 55 m
Ekostabilita: 3
Stav: smíšený lesní porost nad malým rybníčkem
Funkčnost: funkční (F)
Ochrana: zVKP (les)
Cílový typ: Smíšený xerofilně-mezofilní; acidofilní doubravy s příměsí BO a HB
Opatření: Zamezit plošnému kácení
Poznámka: Vhodné by bylo zařadit do LBK i rybníček – nesouhlas majitele

Identifikace: LBK 14
Název: LBC 06 – LBC 01
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice
Lokalizace: Sev. část řešeného území, v rozsáhlém bloku orné půdy, ve vrcholových partiích mělké půdy s postagrárními lody na SV podél drobné vodoteče
STG: 2 AB 3x, 2 B 3x, 2 BD 3x
Výměra: 23 472 m² / 1 135 m
Ekostabilita: 1, 2, 3
Stav: orná půda, prvky rozptýlené zeleně (sukcesní keřové formace, neudržované semixerotermní trávníky se zbytky ovocných dřevin)
Funkčnost: nefunkční (C)
Ochrana:
Cílový typ: Smíšený xerofilně-mezofilní; hercynské dubohabřiny, semixerotermní TTP
Opatření: Skupinové i jednotlivé výsadby dřevin s převahou DBZ, HB, LPV, založení ekotonů z druhově odpovídajících keřů, založení semixerotermních TTP
Poznámka:

Identifikace: LBK 15
Název: k. ú. Stupešice – LBC 09
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Vevčice, Stupešice
Lokalizace: Sv. okraj řešeného území, v prostoru návrhu PP Vevčické kopce (části dílce 205 D)
STG: 2 A-AB 2-3x, 2 AB 3x, 2 B 3x, 2 BC 3x
Výměra: 12 488 m² / 625 m (850 m)
Ekostabilita: 2, 3
Stav: Mozaika menších lesních porostů s převahou borovice, sukcesních stádií křovin a zbytků semixerotermních trávníků
Funkčnost: částečně funkční (C)

- Ochrana:** zVKP (les)
- Cílový typ:** Hercynské dubohabřiny přecházející do kyselých doubrav, náhradní společenstva - kyselé širolisté trávníky.
- Opatření:** Podpora přirozené druhové skladby (dub zimní), redukce borovice, kosení TTP 1x ročně s fázovým posunem
- Poznámka:** Na k. ú. Stupešice je nutno rozšířit LBC 01 a z něj navázat na LBK 15.